

Subject Name (Gujarati)

4361102 -- Summer 2024

Semester 1 Study Material

Detailed Solutions and Explanations

પ્રશ્ન 1(અ) [3 ગુણ]

FinFET ની રચના દોરો અને તેના ફાયદા લખો.

જવાબ

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting} []
graph LR
  A[Source] --- B[Gate]
  B --- C[Drain]
  D[Fin Structure] --- E[Multiple Gates]
  F[Silicon Substrate] --- D
{Highlighting}
{Shaded}
```

Table 1: FinFET ના ફાયદા

ફાયદો	વર્ણન
બેહતર નિયંત્રણ	ગુણાકાર gates બેહતર channel control આપે છે
ઘટાડેલ લીકેજ	3D રચનાના કારણે ઓછું off-state current
સુધારેલ કામગીરી	વધુ drive current અને ઝડપી switching

યાદાશત ટેકનિક: "BCR - Better Control Reduces leakage"

પ્રશ્ન 1(બ) [4 ગુણ]

એક્સટર્નલ બાયઝ હેઠળ MOS રચનાનું ડેપ્લીશન અને ઇન્વર્શન સમજાવો

જવાબ

Table 2: MOS બાયઝ પરિસ્થિતિઓ

બાયઝ પ્રકાર	ગેટ વોલ્ટેજ	ચેનલ સ્થિતિ	ચાર્જ કેરિયર્સ
ડેપ્લીશન	થોડું પોઝિટિવ	Depleted	Holes દૂર ધકેલાય છે
ઇન્વર્શન	વધુ પોઝિટિવ	Inverted	Electrons આકર્ષાય છે

ડાયાગ્રામ:

VG { 0 (Depletion)	VG 0 (Inversion)}
+	+
Gate	Gate
{-}{-}{-}{-}	{-}{-}{-}{-}
{-}	{-}
Depletion	Electron
Region	Channel
{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}	{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}{-}
p{-}substrate	p{-}substrate}

- ડેપ્લીશન: પોઝિટિવ ગેટ વોલ્ટેજ electric field બનાવે છે જે holes ને દૂર ધકેલે છે
 - ઇનવર્શન: વધુ વોલ્ટેજ electrons ને આકર્ષે છે અને conducting channel બનાવે છે
- યાદાશ્ત ટેકનિક: "DI - Depletion Inverts to conducting channel"

પ્રશ્ન 1(ક) [7 ગુણ]

n-ચેનલ MOSFET ને તેની કરંટ-વોલ્ટેજ લાક્ષણિકતાઓની મદદથી સમજાવો.

જવાબ

Table 3: MOSFET ઓપરેટિંગ વિભાગો

વિભાગ	શરત	ડ્રેઇન કરંટ	લાક્ષણિકતાઓ
કટ-ઓફ	$V_{GS} < V_{TH}$	$I_D \approx 0$	કોઈ conduction નથી
લિનિયર	$V_{DS} < V_{GS} - V_{TH}$	$I_D \propto V_{DS}$	Resistive વર્તન
સેચ્યુરેશન	$V_{DS} \geq V_{GS} - V_{TH}$	$I_D \propto (V_{GS} - V_{TH})^2$	કરંટ VDS પર આધારિત નથી

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting}[]
graph LR
    A[Gate] {-}{-}{-} B[n{-}channel]}
    C[Source] {-}{-}{-} B}
    B {-}{-}{-} D[Drain]}
    E[p{-}substrate] {-}{-}{-} B}
{Highlighting}
{Shaded}
```

મુખ્ય સમીકરણો:

- Linear: $I_D = \mu_n C_{ox} (W/L) [(V_{GS} - V_{TH})V_{DS} - V_{DS}^2/2]$
- Saturation: $I_D = (\mu_n C_{ox}/2)(W/L)(V_{GS} - V_{TH})^2$
- રચના: ગેટ source અને drain વચ્ચે channel ને નિયંત્રિત કરે છે
- કામગીરી: ગેટ વોલ્ટેજ channel conductivity ને modulate કરે છે
- ઉપયોગો: ડિજિટલ switching અને analog amplification

યાદાશ્ત ટેકનિક: "CLS - Cut-off, Linear, Saturation regions"

પ્રશ્ન 1(ક OR) [7 ગુણ]

સ્કેલિંગ વ્યાખ્યાયિત કરો. full voltage સ્કેલિંગ સાથે constant voltage સ્કેલિંગની તુલના કરો. સ્કેલિંગના ગેરફાયદા લખો.

જવાબ

વ્યાખ્યા: સ્કેલિંગ એ ડેન્સિટી અને performance વધારવા માટે device dimensions ઘટાડવાની પ્રક્રિયા છે.

Table 4: સ્કેલિંગ તુલના

પેરામીટર	Full Voltage Scaling	Constant Voltage Scaling
વોલ્ટેજ	□ દ્વારા ઘટાડાય છે	સ્થિર રહે છે
પાવર ડેન્સિટી	સ્થિર	□ દ્વારા વધે છે
ઇલેક્ટ્રિક ફિલ્ડ	સ્થિર	□ દ્વારા વધે છે
પરફોર્મન્સ	બેહતર	મધ્યમ સુધારો

ગેરફાયદા:

- શોર્ટ ચેનલ ઇફેક્ટ્સ: ચેનલ લેન્થ modulation વધે છે
- હોટ કેરિયર ઇફેક્ટ્સ: વધુ electric fields devices ને નુકસાન કરે છે
- ક્વોન્ટમ ઇફેક્ટ્સ: ટનલિંગ currents નોંધપાત્ર રીતે વધે છે

યાદાશ્ત ટેકનિક: "SHQ - Short channel, Hot carriers, Quantum effects"

પ્રશ્ન 2(અ) [3 ગુણ]

CMOS ની મદદથી બે ઇનપુટ NAND ગેટ દોરો.

જવાબ

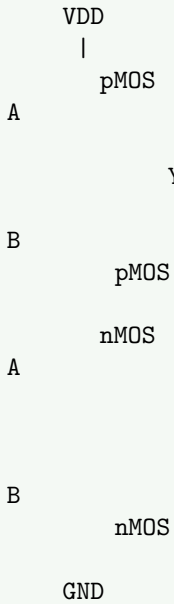

Table 5: NAND સત્ય કોષ્ટક

A	B	Y
0	0	1
0	1	1
1	0	1
1	1	0

યાદાશ્ત ટેકનિક: "PP-SS: Parallel PMOS, Series NMOS"

પ્રશ્ન 2(બ) [4 ગુણ]

nMOS ઇન્વર્ટર માટે નોઇઝ ઇમ્યુનિટી અને નોઇઝ માર્જિન સમજાવો.

Table 6: નોઇઝ પેરામીટર્સ

પેરામીટર	વ્યાખ્યા	ફોર્મ્યુલા
NMH	હાઇ નોઇઝ માર્જિન	$VOH - VIH$
NML	લો નોઇઝ માર્જિન	$VIL - VOL$
નોઇઝ ઇમ્યુનિટી	નોઇઝ રિજેક્ટ કરવાની ક્ષમતા	$\text{Min}(\text{NMH}, \text{NML})$

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting}[]
graph TD
    A[VIL] --{-}-> B[VIH]
    C[VOL] --{-}-> D[VOH]
    E[NML] --{-}-> F[NMH]
{Highlighting}
{Shaded}
```

- **VIL**: મહત્તમ લો ઇનપુટ વોલ્ટેજ
 - **VIH**: લઘુત્તમ હાઇ ઇનપુટ વોલ્ટેજ
 - **સારી નોઇઝ ઇમ્યુનિટી**: મોટા નોઇઝ માર્જિન ખોટી switching ને રોકે છે
- યાદાશ્ત ટેકનિક: "HILOL - High/Low Input/Output Levels"

પ્રશ્ન 2(ક) [7 ગુણ]

CMOS ઇન્વર્ટરની વોલ્ટેજ ટ્રાન્સફર લાક્ષણિકતાઓ (VTC) સમજાવો.

Table 7: VTC વિભાગો

વિભાગ	ઇનપુટ રેન્જ	આઉટપુટ	ટ્રાન્ઝિસ્ટર સ્થિતિઓ
A	0 to VTN	VDD	pMOS ON, nMOS OFF
B	VTN to VDD/2	ટ્રાન્ઝિશન	બંને આંશિક રીતે ON
C	VDD/2 to VDD- VTP	ટ્રાન્ઝિશન	બંને આંશિક રીતે ON
D	VDD- VTP to VDD	0V	pMOS OFF, nMOS ON

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting}[]
graph TD
    A[VIN = 0] --{-}-> B[VOUT = VDD]
    C[VIN = VDD/2] --{-}-> D[VOUT = VDD/2]
    E[VIN = VDD] --{-}-> F[VOUT = 0]
{Highlighting}
{Shaded}
```

મુખ્ય લક્ષણો:

- **તીક્ષ્ણ ટ્રાન્ઝિશન**: આદર્શ switching વર્તન
- **હાઇ ગેઇન**: ટ્રાન્ઝિશન વિભાગમાં મોટો slope
- **રેઇલ-ટુ-રેઇલ**: આઉટપુટ સંપૂર્ણ સપ્લાય રેન્જમાં swing કરે છે

યાદાશ્ત ટેકનિક: "ASH - A-region, Sharp transition, High gain"

પ્રશ્ન 2(અ OR) [3 ગુણ]

ડિપ્લીશન લોડ nMOS નો ઉપયોગ કરીને NOR2 ગેટનો અમલ કરો.

જવાબ

VDD
|
Depletion Load
(VGS = 0)

Y
nMOS

A

B

nMOS

GND

Table 8: NOR2 સત્ય કોષ્ટક

A	B	Y
0	0	1
0	1	0
1	0	0
1	1	0

યાદાશત ટેકનિક: ``DPN - Depletion load, Parallel NMOS``

પ્રશ્ન 2(બ OR) [4 ગુણ]

એન્હાન્સમેન્ટ લોડ ઇન્વર્ટર અને ડિપ્લીશન લોડ ઇન્વર્ટર વચ્ચે તફાવત શોધો.

જવાબ

Table 9: લોડ ઇન્વર્ટર તુલના

પેરામીટર	એન્હાન્સમેન્ટ લોડ	ડિપ્લીશન લોડ
થ્રેશોલ્ડ વોલ્ટેજ	$V_T > 0$	$V_T < 0$
ગેટ કનેક્શન	$V_{GS} = V_{DS}$	$V_{GS} = 0$
લોજિક હાઇ	$V_{DD} - V_T$	V_{DD}
પાવર કન્ઝમ્પશન	વધુ	ઓછું
સ્વિચિંગ સ્પીડ	ધીમું	ઝડપી

- એન્હાન્સમેન્ટ: conduction માટે પોઝિટિવ ગેટ વોલ્ટેજની જરૂર
- ડિપ્લીશન: ઝીરો ગેટ વોલ્ટેજ સાથે conduct કરે છે
- પરફોર્મન્સ: ડિપ્લીશન લોડ બેહતર લાક્ષણિકતાઓ આપે છે

યાદાશત ટેકનિક: ``EPDLH - Enhancement Positive, Depletion Lower power, Higher speed``

પ્રશ્ન 2(ક OR) [7 ગુણ]

ડિપ્લીશન લોડ nMOS ઇન્વર્ટરને તેના VTC સાથે સમજાવો.

સર્કિટ ઓપરેશન:

- લોડ ટ્રાન્ઝિસ્ટર: હંમેશા conducting ($V_{GS} = 0, V_T < 0$)
- ડ્રાઇવર ટ્રાન્ઝિસ્ટર: ઇનપુટ વોલ્ટેજ દ્વારા નિયંત્રિત
- આઉટપુટ: વોલ્ટેજ ડિવાઇડર એક્શન દ્વારા નક્કી થાય છે

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting}[]
graph LR
    A[VIN Low] --{-}{-}{-} B[Driver OFF]
    B --{-}{-}{-} C[VOUT = VDD]
    D[VIN High] --{-}{-}{-} E[Driver ON]
    E --{-}{-}{-} F[VOUT OV]
{Highlighting}
{Shaded}
```

Table 10: ઓપરેટિંગ પોઇન્ટ્સ

ઇનપુટ સ્થિતિ	ડ્રાઇવર	લોડ	આઉટપુટ
VIN = 0	OFF	ON	VDD
VIN = VDD	ON	ON	$\approx 0V$

VTC લાક્ષણિકતાઓ:

- V_{OH} : VDD (એન્હાન્સમેન્ટ લોડ કરતાં બેહતર)
- V_{OL} : ડિપ્લીશન લોડ લાક્ષણિકતાઓના કારણે ઓછું
- ટ્રાન્ઝિશન: સ્થિતિઓ વચ્ચે તીક્ષ્ણ switching

યાદાશત ટેકનિક: "DLB - Depletion Load gives Better high output"

પ્રશ્ન 3(અ) [3 ગુણ]

ડિપ્લીશન લોડ nMOS નો ઉપયોગ કરીને EX-OR નો અમલ કરો.

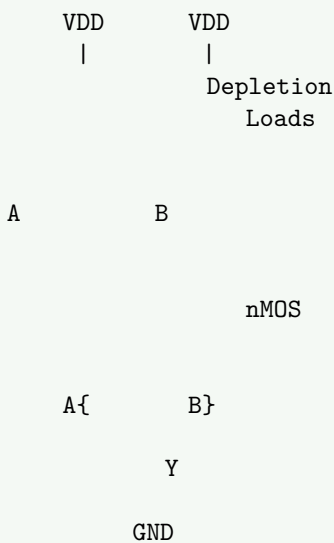

Table 11: XOR સત્ય કોષ્ટક

A	B	Y
0	0	0
0	1	1

1 0 1
1 1 0

અમલીકરણ: $Y = A \oplus B = A'B + AB'$

યાદાશ્ત ટેકનિક: "XOR - eXclusive OR, અલગ inputs 1 આપે છે"

પ્રશ્ન 3(બ) [4 ગુણ]

ડિઝાઇન હાઇરાકીને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

જવાબ

Table 12: હાઇરાકી લેવલ્સ

લેવલ	કમ્પોનન્ટ	ઉદાહરણ
સિસ્ટમ	સંપૂર્ણ ચિપ	માઇક્રોપ્રોસેસર
મોડ્યુલ	ફંક્શનલ બ્લોક્સ	ALU, મેમરી
ગેટ	લોજિક ગેટ્સ	NAND, NOR
ટ્રાન્ઝિસ્ટર	વ્યક્તિગત ડિવાઇસેસ	MOSFET

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting}[]
graph LR
    A[ ] --> B[ ]
    B --> C[ ]
    C --> D[ ]
    E[CPU] --> F[ALU]
    F --> G[Adder]
    G --> H[MOSFET]
{Highlighting}
{Shaded}
```

ફાયદા:

- મોડ્યુલારિટી: સ્વતંત્ર ડિઝાઇન અને ટેસ્ટિંગ
- પુનઃઉપયોગ: સામાન્ય બ્લોક્સ ઘણી વખત વપરાય છે
- જાળવણીયોગ્યતા: સરળ debugging અને modification

યાદાશ્ત ટેકનિક: "SMG-T: System, Module, Gate, Transistor levels"

પ્રશ્ન 3(ક) [7 ગુણ]

Y ચાર્ટ ડિઝાઇન ફ્લો દોરો અને સમજાવો.

જવાબ

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting}[]
graph LR
    A[ ] --> D[ ]
    B[ ] --> E[ ]
    C[ ] --> F[ ]
    D --> G[ ]
    E --> H[ ]
```

```

F {-{-}{-}} I[ ]}
G {-{-}{-}} J[RTL]}
H {-{-}{-}} K[ ]}
I {-{-}{-}} L[ ]}
{Highlighting}
{Shaded}

```

Table 13: Y-ચાર્ટ ડોમેન્સ

ડોમેન	વર્ણન	ઉદાહરણો
બિહેવિયરલ	સિસ્ટમ શું કરે છે	એલ્ગોરિધમ્સ, RTL
સ્ટ્રક્ચરલ	તે કેવી રીતે ગોઠવાયેલું છે	આર્કિટેક્ચર, ગેટ્સ
ફિઝિકલ	કમ્પોનન્ટ્સ ક્યાં મૂકાયેલા છે	ફ્લોરપ્લાન, લેઆઉટ

ડિઝાઇન ફ્લો:

- ટોપ-ડાઉન: બિહેવિયરલ \rightarrow \rightarrow
- બોટમ-અપ: ફિઝિકલ constraints ઉપરના લેવલ્સને પ્રભાવિત કરે છે
- પુનરાવર્તી: ઓપ્ટિમાઇઝેશન માટે બહુવિધ passes

યાદાશ્ત ટેકનિક: "BSP - Behavioral, Structural, Physical domains"

પ્રશ્ન 3(અ OR) [3 ગુણ]

CMOS નો ઉપયોગ કરીને NAND2 - SR લેયનો અમલ કરો

જવાબ

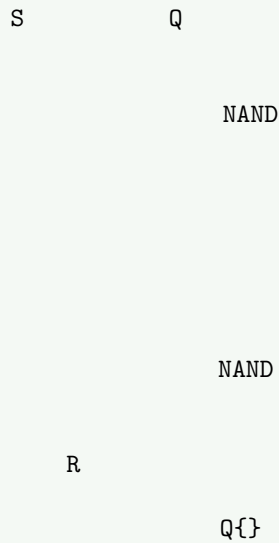

Table 14: SR લેય ઓપરેશન

S	R	Q	Q'	સ્થિતિ
0	0	Q	Q'	હોલ્ડ
0	1	0	1	રીસેટ
1	0	1	0	સેટ
1	1	1	1	અમાન્ય

યાદાશ્ત ટેકનિક: "SR-HRI: Set, Reset, Hold, Invalid states"

પ્રશ્ન 3(બ OR) [4 ગુણ]

સિલિકોન વેફર પર પેટર્ન અથવા માસ્ક ટ્રાન્સફર કરવા માટે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થાય છે? તેને સ્વચ્છ આકૃતિઓ સાથે સમજાવો.

જવાબ

પદ્ધતિ: લિથોગ્રાફી - પ્રકાશ એક્સપોઝર વાપરીને પેટર્ન ટ્રાન્સફર

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting} []
graph LR
    A[UV ] --{-}{-}{-} B[ ]
    B --{-}{-}{-} C[ ]
    C --{-}{-}{-} D[ ]
    D --{-}{-}{-} E[ ]
{Highlighting}
{Shaded}
```

પ્રક્રિયાના પગલાં:

પગલું	ક્રિયા	પરિણામ
કોટિંગ	ફોટોરેસિસ્ટ લગાવો	સમાન સ્તર
એક્સપોઝર	માસ્ક દ્વારા UV	રાસાયણિક ફેરફાર
ડેવલપમેન્ટ	એક્સપોઝડ રેસિસ્ટ દૂર કરો	પેટર્ન ટ્રાન્સફર

ઉપયોગો: ગેટ્સ, interconnects, contact holes બનાવવા
 યાદાશ્ત ટેકનિક: ``CED - Coating, Exposure, Development``

પ્રશ્ન 3(ક OR) [7 ગુણ]

MOSFET ફેબ્રિકેશનમાં મેટલ deposit કરવા માટે કઈ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ થાય છે? યોગ્ય ડાયાગ્રામ સાથે ડિપોઝિશનને વિગતવાર સમજાવો.

જવાબ

Table 15: મેટલ ડિપોઝિશન પદ્ધતિઓ

પદ્ધતિ	ટેકનિક	ઉપયોગ
ફિઝિકલ વેપર ડિપોઝિશન	Sputtering, Evaporation	એલ્યુમિનિયમ, કોપર
કેમિકલ વેપર ડિપોઝિશન	CVD, PECVD	ટંગસ્ટન, ટાઇટેનિયમ
ઇલેક્ટ્રોપ્લેટિંગ	ઇલેક્ટ્રોકેમિકલ	કોપર interconnects

Mermaid Diagram (Code)

```
{Shaded}
{Highlighting}[]
graph LR
    A[ ] --{-}{-} B[ ]
    B --{-}{-} C[ ]
    C --{-}{-} D[ ]
    E[ ] --{-}{-} D
{Highlighting}
{Shaded}
```

સ્પર્ટરિંગ પ્રક્રિયા:

- આયન બોમ્બાર્ડમેન્ટ: આર્ગોન આયન્સ ટાર્ગેટ મટેરિયલને અથડાવે છે
- એટમ ઇજેક્શન: ટાર્ગેટ એટમ્સ બહાર નીકળે છે
- ડિપોઝિશન: એટમ્સ વેફર સપાટી પર સ્થિર થાય છે
- નિયંત્રણ: દબાણ અને પાવર દર નક્કી કરે છે

ફાયદા:

- સમાન જાડાઈ: ઉત્તમ સ્ટેપ કવરેજ
- ઓછું તાપમાન: ડિવાઇસ integrity જાળવે છે
- વિવિધતા: બહુવિધ મટેરિયલ્સ શક્ય

યાદાશ્ત ટેકનિક: ``IBE-DC: Ion Bombardment Ejects atoms for Deposition Control''

પ્રશ્ન 4(અ) [3 ગુણ]

ડિપ્લીશન nMOS લોડ સાથે $Z = ((A+B+C) \cdot (D+E+F) \cdot G)$ અમલમાં મૂકો.

જવાબ

```
VDD
|
Depletion Load

Z
A
B    Parallel
C    (OR)

D
E    Parallel
F    (OR)

G    Series
    (AND)
GND
```

લોજિક અમલીકરણ:

- પ્રથમ સ્તર: $(A+B+C)$ અને $(D+E+F)$ OR ફંક્શન્સ
- બીજું સ્તર: G સાથે AND
- આઉટપુટ: nMOS સ્થનાના કારણે ઉલટાવેલું પરિણામ

યાદાશ્ત ટેકનિક: ``POI - Parallel OR, Inversion at output''

પ્રશ્ન 4(બ) [4 ગુણ]

VERILOG માં વપરાતી ડિઝાઇન શૈલીઓની સૂચિ બનાવો અને સમજાવો.

Table 16: વેરિલોગ ડિઝાઇન શૈલીઓ

શૈલી	વર્ણન	ઉપયોગનો કેસ	ઉદાહરણ
બિહેવિયરલ	એલ્ગોરિથમ વર્ણન	ઉચ્ચ-સ્તરીય મોડેલિંગ	always blocks
ડેટાફ્લો	બૂલિયન expressions	કમ્પિનેશનલ લોજિક	assign statements
સ્ટ્રક્ચરલ	કમ્પોનન્ટ instantiation	હાઇરાકિકલ ડિઝાઇન	module connections
ગેટ-લેવલ	પ્રિમિટિવ ગેટ્સ	લો-લેવલ ડિઝાઇન	and, or, not gates

લાક્ષણિકતાઓ:

- બિહેવિયરલ: સર્કિટ શું કરે છે તેનું વર્ણન
- સ્ટ્રક્ચરલ: કમ્પોનન્ટ્સ કેવી રીતે જોડાય છે તે બતાવે છે
- મિશ્રિત: જટિલ ડિઝાઇન માટે બહુવિધ શૈલીઓ જોડે છે

યાદાશ્ત ટેકનિક: "BDSG - Behavioral, Dataflow, Structural, Gate-level"

પ્રશ્ન 4(ક) [7 ગુણ]

CMOS નો ઉપયોગ કરીને NAND2 SR લેચનો અમલ કરો અને CMOS નો ઉપયોગ કરીને NOR2 SR લેચનો પણ અમલ કરો.

NAND2 SR લેચ:

```
module nand\_sr\_latch(
    input S, R,
    output Q, Q\_bar
);
    nand(Q, S, Q\_bar);
    nand(Q\_bar, R, Q);
endmodule
```

NOR2 SR લેચ:

```
module nor\_sr\_latch(
    input S, R,
    output Q, Q\_bar
);
    nor(Q\_bar, R, Q);
    nor(Q, S, Q\_bar);
endmodule
```

Table 17: લેચ તુલના

પ્રકાર	સક્રિય સ્તર	સેટ ઓપરેશન	રીસેટ ઓપરેશન
NAND	લો (0)	S=0, R=1	S=1, R=0
NOR	હાઇ (1)	S=1, R=0	S=0, R=1

મુખ્ય તફાવતો:

- **NAND:** લો ઇનપુટ્સ સાથે Set/Reset
- **NOR:** હાઇ ઇનપુટ્સ સાથે Set/Reset
- **ફીડબેક:** ક્રોસ-કપલ્ડ ગેટ્સ સ્થિતિ જાળવે છે

યાદાશ્ત ટેકનિક: "NAND-Low, NOR-High active"

પ્રશ્ન 4(અ OR) [3 ગુણ]

$Y = (ABC + DE + F)'$ ને ડિપ્લીશન nMOS લોડ સાથે અમલમાં મૂકો.

જવાબ

VDD
|
Depletion Load

Y

A
B Series (AND)
C

D
E Series (AND)

F Single

GND

અમલીકરણ લોજિક:

- ABC: સીરિઝ કનેક્શન (AND ફંક્શન)
- DE: સીરિઝ કનેક્શન (AND ફંક્શન)
- F: સિંગલ ટ્રાન્ઝિસ્ટર
- પરિણામ: ઇનવર્શનના કારણે $Y = (ABC + DE + F)'$

યાદાશ્ત ટેકનિક: "SSS-I: Series-Series-Single with Inversion"

પ્રશ્ન 4(બ OR) [4 ગુણ]

કુલ એડરને અમલમાં મૂકવા માટે વેરિલોગ કોડ લખો.

જવાબ

```
module full_adder(
    input a, b, cin,
    output sum, cout
);
    assign sum = a ^ b ^ cin;
    assign cout = (a & b) | (cin & (a ^ b));
endmodule
```

Table 18: કુલ એડર સત્ય કોષ્ટક

A	B	Cin	Sum	Cout
0	0	0	0	0
0	0	1	1	0
0	1	0	1	0
0	1	1	0	1
1	0	0	1	0
1	0	1	0	1
1	1	0	0	1
1	1	1	1	1

લોજિક ફંક્શન:

- સમ: ટ્રિપલ XOR ઓપરેશન
- કેરી: ઇનપુટ્સનું મેજોરિટી ફંક્શન

યાદાશ્ત ટેકનિક: "XOR-Sum, Majority-Carry"

પ્રશ્ન 4(ક OR) [7 ગુણ]

ડિપ્લીશન લોડનો ઉપયોગ કરીને $Y = (S1'S0'I0 + S1'S0 I1 + S1 S0' I2 + S1 S2 I3)$ લાગૂ કરો

જવાબ

નોંધ: છેલ્લા ટર્મમાં S2 એ S0 હોવું જોઈએ.

```
// 4:1
module mux\_4to1(
    input [1:0] sel, // S1, S0
    input [3:0] data, // I3, I2, I1, I0
    output Y
);
assign

Y = (sel == 2{b00}) ? data[0] :

        (sel == 2{b01}) ? data[1] :
        (sel == 2{b10}) ? data[2] :
        data[3];

endmodule
```

Table 19: મલ્ટિપ્લેક્સર સિલેક્શન

S1	S0	પસંદ કરેલ ઇનપુટ	આઉટપુટ
0	0	I0	Y = I0
0	1	I1	Y = I1
1	0	I2	Y = I2
1	1	I3	Y = I3

સર્કિટ અમલીકરણ:

- ડીકોડર: S1, S0 select signals જનરેટ કરે છે
- AND ગેટ્સ: દરેક ઇનપુટ સંબંધિત select સાથે ANDed
- OR ગેટ: બધા AND આઉટપુટ્સને જોડે છે

યાદાશ્ત ટેકનિક: "DAO - Decoder, AND gates, OR combination"

પ્રશ્ન 5(અ) [3 ગુણ]

CMOS નો ઉપયોગ કરીને લોજિક ફંક્શન $G = (PQR + U(S+T))'$ નો અમલ કરો

જવાબ

VDD
|
P
Q
R
U
S
T
G
P
Q
R
U

Parallel pMOS
(NOR)

Series pMOS
(NAND)

Series nMOS
(AND)

S Parallel nMOS
T (OR)

GND

અમલીકરણ:

- pMOS: OR માટે Parallel, AND માટે Series (ઉલટી લોજિક)
- nMOS: AND માટે Series, OR માટે Parallel (સામાન્ય લોજિક)
- પરિણામ: ડી મોર્ગનનો નિયમ આપોઆપ લાગુ થાય છે

યાદાશ્ત ટેકનિક: "PSSP - Parallel Series Series Parallel"

પ્રશ્ન 5(બ) [4 ગુણ]

વેરિલોગનો ઉપયોગ કરીને 8×1 .

જવાબ

```
module mux_8to1(  
    input [2:0] sel,      // 3{-bit select}  
    input [7:0] data,     // 8 data inputs  
    output reg Y          // Output  
);  
    always @(*) begin  
        case(sel)  
            3{b000}: Y = data[0];  
            3{b001}: Y = data[1];  
            3{b010}: Y = data[2];  
            3{b011}: Y = data[3];  
            3{b100}: Y = data[4];  
            3{b101}: Y = data[5];  
            3{b110}: Y = data[6];  
            3{b111}: Y = data[7];  
        endcase  
    end  
endmodule
```

Table 20: 8:1 MUX સિલેક્શન

S2	S1	S0	આઉટપુટ
0	0	0	data[0]
0	0	1	data[1]
0	1	0	data[2]
0	1	1	data[3]
1	0	0	data[4]
1	0	1	data[5]
1	1	0	data[6]
1	1	1	data[7]

યાદાશ્ત ટેકનિક: "Case-Always: always block માં case statement વાપરો"

પ્રશ્ન 5(ક) [7 ગુણ]

વેરિલોગમાં સ્ટ્રક્ચરલ મોડેલિંગ શૈલીનો ઉપયોગ કરીને 4 બીટ કુલ એડરને લાગૂ કરો.

```

module full\_adder\_4bit(
    input [3:0] a, b,
    input cin,
    output [3:0] sum,
    output cout
);
    wire c1, c2, c3;

    full\_adder fa0(.a(a[0]), .b(b[0]), .cin(cin),
        .sum(sum[0]), .cout(c1));
    full\_adder fa1(.a(a[1]), .b(b[1]), .cin(c1),
        .sum(sum[1]), .cout(c2));
    full\_adder fa2(.a(a[2]), .b(b[2]), .cin(c2),
        .sum(sum[2]), .cout(c3));
    full\_adder fa3(.a(a[3]), .b(b[3]), .cin(c3),
        .sum(sum[3]), .cout(cout));
endmodule

module full\_adder(
    input a, b, cin,
    output sum, cout
);
    assign sum = a ^ b ^ cin;
    assign cout = (a & b) | (cin & (a ^ b));
endmodule

```

સ્ટ્રક્ચરલ લક્ષણો:

- મોડ્યુલ instantiation: ચાર 1-બીટ ફુલ એડર્સ
- કેરી ચેઇન: સ્ટેજો વચ્ચે carries કનેક્ટ કરે છે
- હાઇસાર્કિકલ ડિઝાઇન: બેસિક ફુલ એડર મોડ્યુલનો પુનઃઉપયોગ

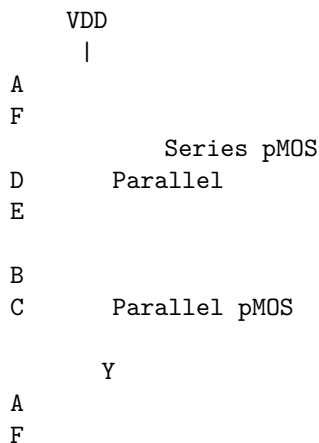
Table 21: રિપલ કેરી એડિશન

સ્ટેજ	ઇનપુટ્સ	કેરી ઇન	સમ	કેરી આઉટ
FA0	A[0], B[0]	Cin	S[0]	C1
FA1	A[1], B[1]	C1	S[1]	C2
FA2	A[2], B[2]	C2	S[2]	C3
FA3	A[3], B[3]	C3	S[3]	Cout

યાદાશ્ત ટેકનિક: "RCC - Ripple Carry Chain connection"

પ્રશ્ન 5(અ OR) [3 ગુણ]

CMOS નો ઉપયોગ કરીને લોજિક ફંક્શન $Y = ((A \cdot F)(D + E)) + (B + C)$ ને અમલમાં મૂકો.

Series nMOS
D Parallel
E
B
C Parallel nMOS
GND

લોજિક વિભાજન:

- આંતરિક ટર્મ: $AF(D + E) = A \text{ AND } F \text{ AND } (D \text{ OR } E)$
- બાહ્ય ટર્મ: $(B + C) = B \text{ OR } C$
- અંતિમ: $Y = (AF(D + E) + (B + C))'$

CMOS અમલીકરણ:

- PMOS નેટવર્ક: ફંક્શનનું complement અમલ કરે છે
- NMOS નેટવર્ક: મૂળ ફંક્શન અમલ કરે છે
- પરિણામ: કુદરતી inversion Y આપે છે

યાદાશ્ત ટેકનિક: "PNAI - PMOS Network Applies Inversion"

પ્રશ્ન 5(બ OR) [4 ગુણ]

વેરિલોગનો ઉપયોગ કરીને 4 બીટ અપ કાઉન્ટર અમલમાં મૂકવું

જવાબ

```
module counter\_4bit\_up(
    input clk, reset,
    output reg [3:0] count
);
    always @(posedge clk or posedge reset) begin
        if (reset)
            count {=} 4{b0000};
        else
            count {=} count + 1;
    end
endmodule
```

Table 22: કાઉન્ટર સિક્વન્સ

ક્લોક	રીસેટ	કાઉન્ટ	નેક્સ્ટ કાઉન્ટ
□	1	X	0000
□	0	0000	0001
□	0	0001	0010
□	0
□	0	1111	0000

લક્ષણો:

- સિંક્રોનસ રીસેટ: ક્લોક એજ પર રીસેટ
- ઓટો રોલઓવર: $1111 \rightarrow 0000$
- 4-બીટ રેન્જ: 0 થી 15 સુધી ગણે છે

યાદાશ્ત ટેકનિક: "SRA - Synchronous Reset with Auto rollover"

પ્રશ્ન 5(ક OR) [7 ગુણ]

વેરિલોગમાં બિહેવિયરલ મોડેલિંગ સ્ટાઈલનો ઉપયોગ કરીને 3:8 ડીકોડરનો અમલ કરો


```

module decoder\_3to8(
    input [2:0] select,
    input enable,
    output reg [7:0] out
);
    always @(*) begin
        if (enable) begin
            case(select)
                3{b000}: out = 8{b00000001};
                3{b001}: out = 8{b00000010};
                3{b010}: out = 8{b00000100};
                3{b011}: out = 8{b00001000};
                3{b100}: out = 8{b00010000};
                3{b101}: out = 8{b00100000};
                3{b110}: out = 8{b01000000};
                3{b111}: out = 8{b10000000};
                default: out = 8{b00000000};
            endcase
        end else begin
            out = 8{b00000000};
        end
    end
endmodule

```

Table 23: 3:8 ડીકોડર સત્ય કોષ્ટક

Enable	A2	A1	A0	Y7	Y6	Y5	Y4	Y3	Y2	Y1	Y0
0	X	X	X	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0
1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0
1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0

મુખ્ય લક્ષણો:

- બિહેવિયરલ મોડેલિંગ: always બ્લોક અને case statement વાપરે છે
- Enable કંટ્રોલ: enable = 0 હોય ત્યારે બધા આઉટપુટ્સ disabled
- વન-હોટ આઉટપુટ: એક સમયે માત્ર એક આઉટપુટ active
- 3-બીટ ઇનપુટ: 8 આઉટપુટ્સમાંથી એક પસંદ કરે છે

ઉપયોગો:

- મેમરી એડ્રેસિંગ: ચિપ select જનરેશન
- ડેટા રાઉટિંગ: ચેનલ સિલેક્શન
- કંટ્રોલ લોજિક: સ્ટેટ મશીન આઉટપુટ્સ

યાદાશ્ત ટેકનિક: "BEOH - Behavioral Enable One-Hot decoder"